

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÇATALCA BELEDİYESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	14
8.	EKLER.....	44

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	7
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	8
Tablo 8: Teknik Personel Bildirimi Eksik Yapılan İhaleler.....	23

KISALTMALAR

AŞ	: Anonim Şirket
BEM-BİR-SEN	: Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası
DMK	: Devlet Memurları Kanunu
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükümünde Kararname
LPG	: Sıvılaştırılmış Petrol Gazı
MD	: Madde
NO	: Numara
TL	: Türk Lirası
YİKOB	: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Cins Tashihi Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Bazı Taşınmaz Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi
2. Genel Hizmet Alanları ve Orta Mallarının İz Bedeli Üzerinden Kayıt Altına Alınmaması
3. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında Kayıtlı Duran Varlıklardan Bazıları İçin Amortisman Ayrılmaması
4. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Hatalı Ayrılması

B. Diğer Bulgular

1. Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması
2. Cari ve Gelecek Dönem Maddi Duran Varlık Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Gelirlerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
3. İdarece İhale Edilen Bazı Yapım İşlerinde Teknik Personel Bildirimine Ait Belgelerin Kontrolünün Yapılmaması ve Cezai Şartların Uygulanmaması
4. Bazı Binalarda Emlak Vergisinin Hesabında Kalorifer ve Klima Farklarının Vergi Değerine İlave Edilmemesi
5. Yapı Ruhsatı Olmayan Bazı Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması
6. Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması
7. İdareden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İş Yerlerine İlan ve Reklam Vergisi Mükellefiyetinin Kurulmaması
8. Ulusal Bayram Günlerinde Çalışacak İşletmelere İlişkin Ruhsat Verme İşlemlerinin Yapılmaması
9. Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması
10. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Eksik Gönderilmesi

11. Hayvan Bakımevlerinin Kurulmaması

12. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

13. Kira Bedelini Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi ve Bunların İhale Yasaklısı Yapılması Hususunda Bildirimde Bulunulmaması

14. Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesinin Dışında Başka Konulara İlişkin Düzenlemelerin Yer Alması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Çatalca Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Çatalca Belediyesinin karar organı olan Çatalca Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 25 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Çatalca Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 3 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 22 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	242	84
Sözleşmeli Personel	70	70
Kadrolu İşçi	154	64
Geçici İşçi	-	-
Toplam	466	218
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	441

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 2 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Çatalca Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Çatalca Belediyesinin 2022 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri		28.708.000,00	12.538.000,00	895.222,45	42.141.222,45	41.117.910,00	1.023.312,45	0,00
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		5.145.000,00	462.000,00	962.688,34	6.569.688,34	6.284.466,19	285.222,15	0,00
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		100.185.000,00	76.850.000,00	12.756.963,38	189.791.963,38	186.272.497,58	2.264.465,80	1.255.000,00
4	Faiz Giderleri		5.000.000,00	0,00	4.432.688,68	9.432.688,68	9.432.688,68	0,00	0,00
5	Cari Transferler		40.415.000,00	6.300.000,00	6.857.021,66	53.572.021,66	53.549.490,48	22.531,18	0,00
6	Sermaye Giderleri	6.221.000,00	62.427.000,00	38.800.000,00	-3.114.215,01	104.333.784,99	102.158.326,42	31.458,57	2.144.000,00
7	Sermaye Transferleri		1.120.000,00	0,00	-282.458,71	837.541,29	837.541,29	0,00	0,00
9	Yedek Ödenek		12.600.000,00	10.050.000,00	-22.507.910,79	142.089,21		142.089,21	0,00
TOPLAM		6.221.000,00	255.600.000,00	145.000.000,00	0,00	406.821.000,00	399.652.920,64	3.769.079,36	3.399.000,00

Çatalca Belediyesinin 2022 mali yılı bütçesi ile 255.600.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 6.221.000,00 TL ve yıl içerisinde yapılan 145.000.000,00 TL ek bütçe ile birlikte 2022 yılı ödenek toplamı 406.821.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 399.652.920,64 TL bütçe gideri yapılmış, 3.769.079,36 TL ödenek iptal edilmiştir ve 2023 yılına 3.399.000,00 TL ödenek devretmiştir.

Çatalca Belediyesinin 2022 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde 255.600.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 260.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 20'nci maddesine göre, alınan borçların anapara ödemeleri gider bütçesinde gösterilemeyeceğinden, yıl içerisinde ödenmesi öngörülen 4.400.000,00 TL'lik borç ana ödemesi; “Finansmanın Ekonomik Sınıflandırması Cetveli”nde gösterilmiştir. Buna karşılık tahmini gelir bütçesindeki 4.400.000,00 TL'lik fazlalık, söz konusu borçların anapara ödemelerinin kaynağı olarak öngörülmüştür.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe İle Tahmin Edilen (TL)	Ek Bütçe (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red İadeler (TL)	ve	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
-------------------------------	------------------------------	---------------	----------------------	------------------	----	-------------------	-------------------------

01-Vergi Gelirleri	88.685.000,00	12.000.000,00	58.579.060,78	95.873,87	58.483.186,91	58,09
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.340.000,00	3.000.000,00	14.242.791,24	106.786,50	14.136.004,74	48,18
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	10.600.000,00	4.000.000,00	21.676.024,94		21.676.024,94	148,47
05-Diğer Gelirler	124.875.000,00	90.000.000,00	163.520.278,10	405.509,74	163.114.768,36	75,91
06-Sermaye Gelirleri	9.500.000,00	31.000.000,00	31.427.952,56		31.427.952,56	77,60
Borçlanma		5.000.000,00				
GENEL TOPLAM	260.000.000,00	145.000.000,00	289.446.107,62	608.170,11	288.837.937,51	71,32

Buna göre 2022 yılında net bütçe geliri %71,32 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %58,09 ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %48,18, alınan bağış ve yardımlar %148,47, diğer gelirler %75,91, sermaye gelirleri ise %77,60 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen/Düşülen Ödenek	Toplam Bütçe (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Personel Giderleri	28.708.000,00	12.538.000,00	895.222,45	42.141.222,45	41.117.910,00	97,57
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.145.000,00	462.000,00	962.688,34	6.569.688,34	6.284.466,19	95,65
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	100.185.000,00	76.850.000,00	12.756.963,38	189.791.963,38	186.272.497,58	98,14
04-Faiz Giderleri	5.000.000,00	0,00	4.432.688,68	9.432.688,68	9.432.688,68	100,00
05-Cari Transferler	40.415.000,00	6.300.000,00	6.857.021,66	53.572.021,66	53.549.490,48	99,95
06-Sermaye Giderleri	68.648.000,00	38.800.000,00	(3.114.215,01)	104.333.784,99	102.158.326,42	97,91
07-Sermaye Transferleri	1.120.000,00	0,00	(282.458,71)	837.541,29	837.541,29	100,00
09-Yedek Ödenekler	12.600.000,00	10.050.000,00	(22.507.910,79)	142.089,21		
GENEL TOPLAM	261.821.000,00	145.000.000,00	0,00	406.821.000,00	399.652.920,64	98,23

Buna göre 2022 yılında bütçe giderleri 98,23 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %88,65 oranında aşılmış olup İller Bankası AŞ tarafından paylardan kesilerek kamu kurumlarına ödenen vadesi geçmiş borçların faiz tutarlarından kaynaklanmaktadır. 6.221.000,00 TL'si 2021 yılından devreden ödenek olmak

üzere toplam 104.333.784,99 TL olarak belirlenen sermaye giderleri, %97,91 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2021 yılının 2020 yılına, 2022 yılının 2021 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	30.755.233,14	59.436.494,28	58.579.060,78	93,25	-1,44
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.371.544,93	12.113.005,33	14.242.791,24	44,69	17,58
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	4.433.313,46	7.617.764,13	21.676.024,94	71,83	184,54
Diğer Gelirler	41.594.891,79	90.527.326,46	163.520.278,10	117,64	80,63
Sermaye Gelirleri	50.673.869,59	549.633,31	31.427.952,56	-98,91	5617,90
Toplam	135.828.852,91	170.244.223,51	289.446.107,62	25,33	70,01
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.126.481,20	467.061,42	608.170,11	-78,03	30,21
Net Toplam	133.702.371,71	169.777.162,09	288.837.937,51	26,98	70,12

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında gelirler bir önceki yıla göre 119.060.775,42 TL'lik (%70,12), artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 857.433,50 TL (%1,44) düşüş, teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 2.129.785,91 TL (%17,58), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 14.058.260,81 TL (%184,54), diğer gelirlerde 72.992.951,64 TL (%80,63) ve sermaye gelirlerinde 30.878.319,25 TL (%5617,9) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Söz konusu artışlar vergi gelirlerinde rayiç değerlerden, diğer gelirlerde merkezi idare vergi gelirlerinden alınan

paylardan ve kurumlardan alınan bağış ve yardımlardan, sermaye gelirlerinde ise arsa satışlarından kaynaklanmıştır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	20.027.230,58	23.252.509,02	41.117.910,00	16,10	76,83
SGK Devlet Prim Giderleri	3.052.090,41	3.935.348,33	6.284.466,19	28,93	59,69
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	71.163.405,09	96.933.556,77	186.272.497,58	36,21	92,16
Faiz Giderleri	3.072.957,66	4.233.095,17	9.432.688,68	37,75	122,83
Cari Transferler	12.776.596,42	21.852.381,52	53.549.490,48	71,03	145,05
Sermaye Giderleri	22.995.595,89	39.627.303,08	102.158.326,42	72,32	157,79
Sermaye Transferleri	93.557,50	763.058,37	837.541,29	715,60	9,76
Toplam	133.181.433,55	190.597.252,26	399.652.920,64	43,11	109,68

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2022 yılında bir önceki yıla göre 209.055.668,38 TL (%109,68) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2022 yılında personel giderlerinin 17.865.400,98 TL (%76,83), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 2.349.117,86 TL (%59,69) arttığı görülmektedir. Mal ve hizmet alım giderlerinde 89.338.940,81 TL'lik (%92,16), faiz giderlerinde 5.199.593,51 TL (%122,83), cari transferlerde 31.697.108,96 TL (%145), sermaye giderlerinde 62.531.023,34 TL'lik (%158), sermaye transferlerinde 74.482,92 TL'lik (%9,76) artış olmuştur. Faiz giderlerindeki artış yıl içinde İller Bankası AŞ tarafından paylardan kesilerek kamu kurumlarına ödenen vadesi geçmiş borçların faiz tutarlarından kaynaklanmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı Faaliyet Gideri 323.806.092,04 TL, Faaliyet Geliri 338.841.331,62 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 15.035.239,58 TL olarak gerçekleşmiştir.

Çatalca Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Vergi Kimlik Numarası	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Çatalca Belediyesi Personel AŞ	2311093130	100.000,00	100.000,00	100
2	Çatbel Eğitim İnşaat Gıda Tarım Turizm Havacılık Organizasyon Sanayi ve Ticaret AŞ	2311261882	6.000.000,00	6.000.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Çatalca Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Kurumun muhasebe ve mali işlemleri ile mali raporlarının güvenilirliği, büyük ölçüde etkili bir iç kontrol sisteminin varlığına bağlıdır. Bunun için de, öncelikle, 5018 sayılı Kamu Mali Kontrol ve Yönetimi Kanunu gereğince, bu Kanun'a tabi kurumların, iç kontrol amacına yönelik gerekli düzenlemeleri yapmaları gerekmektedir. Bu amaçla, iç kontrol ve iç denetim birimlerinin oluşturulması, kontrol faaliyetlerinin yürütülmesi, iç denetim faaliyetleri ve denetim sonuçlarının değerlendirilmesi, bilişim sisteminin güvenilirliği için gerekli tedbirlerin alınması, mali işlem süreçleriyle ilgili olarak her türlü bilgi iletişiminin kolaylıkla sağlanması, üst yönetimce de kontrol faaliyetlerinin izlenmesi ve desteklenmesi büyük önem

kazanmaktadır.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda İdarenin iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir. Buna göre:

Kontrol Ortamı Standartları

İdare organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Organizasyon yapısı temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verilebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde oluşturulmuş, müdürlüklerde görev yapan personelin görev, yetki ve sorumluluk dağılımı yapılmıştır. İdare tarafından yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiş ve kurum genelinde uygulanmakta olan İmza Yetkileri Yönergesi hazırlanmıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası yazılı hale getirilmemiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği uyarınca personel ile etik sözleşmesi imzalanmıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan İdarenin kendi birimleri ve personelinin

katkılarıyla içerik olarak mevzuata uygun olarak hazırlanmış ve İdarenin internet sayfasında yayımlanmıştır. İdare performans programı içerik olarak Kurumun yürüteceği faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içerecek şekilde mevzuata uygun olarak hazırlanmış ve yayımlanmıştır. İdare tarafından İç kontrol riskleri ile kurumsal riskler belirlenmemiş, dolayısıyla risk değerlendirmesi yapılmamış ve bunlara ilişkin olarak kontrol faaliyetleri de belirlenmemiştir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkilerin belirlenmesi amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır. İdare tarafından yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesi dikkate alınmaktadır. Risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ile sorumlular belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare Faaliyet Raporunun mali bilgiler başlığı altında bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir. İdare Faaliyet Raporunda, idarenin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetleri ile sonuçlarına yer verilmemiştir. Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı en son 2009 yılında hazırlanmış, sonraki yıllar için herhangi bir eylem planı oluşturulmamıştır.

İzleme Standartları

İdarede İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmasına yönelik herhangi bir görevlendirme yapılmamıştır. İdare birimleri tarafından iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. İdarede iç denetim birimi ve iç denetçi bulunmamaktadır. İdare Faaliyet Raporunda üst yönetici olan Belediye Başkanı ile Mali Hizmetler Müdürünün iç kontrol güvence beyanı bulunmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Çatalca Belediyesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Cins Tashihi Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Bazı Taşınmaz Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi

İdare taşınmazlarının cins tashihi çalışmalarının tamamlanmadığı ve envanteri yapılarak muhasebe kayıtlarına alınan bazı taşınmazların muhasebe bilgilerinin güncellenmediği görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca; 5018 sayılı Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallерinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1'inci maddesinde, Yönetmelik'in amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş ve Yönetmelik'in diğer maddelerinde kamu idarelerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların kaydına ve buna ilişkin cetvellerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu işlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesine göre;

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri; kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla

birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olup kayıtların belgeye dayanması esastır. “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacaktır.

Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilecek ve taşınmazların kayıtlara alınan değeri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenecektir. Ayrıca, kayıt işlemleri, taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsamaktadır.

Yönetmelik’in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesine göre:

Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacak olup kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacaklardır. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük, kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanacaktır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik’in geçici 1’inci maddesinde de, tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; taşınmazların mevzuatında belirtilen şekilde kayda esas değerlerinin tespit edilmesi ve muhasebe bilgilerinin güncellenmesi, her bir taşınmaz için cins tashihi işlemlerinin yapılması, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi ve tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; envanteri yapılan ve 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252-Binalar Hesabında kayıtlı 284 taşınmazın piyasa rayiç değeri araştırması yapılmadan emlak vergi değerleri üzerinden muhasebeleştirildiği ayrıca cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda ilk defa muhasebe kaydı yapılan ve maliyet bedeli belli olmayan taşınmazların 2021 yılı itibarıyla envanteri yapıldıktan sonra piyasa rayiç değeri araştırması yapılarak muhasebeleştirildiği ve taşınmazların kayıtlı değerlerinin tamamlandığı, ayrıca cins tashihi çalışmalarına başlandığı ifade edilmiştir.

İdare tarafından her ne kadar İdare taşınmazlarının piyasa rayiç değer araştırması yapılarak muhasebeleştirildiği ifade edilmiş olsa da, konuya ilişkin kanıtlayıcı herhangi bir belge tarafımıza gönderilmemiştir. Zira taşınmazlara yönelik envanter çalışmaları tamamlandıktan sonra emlak vergisi değerleri üzerinden kayıtlara alınan taşınmazların, piyasa rayiç değerleri dikkate alınarak kayıtlara alınması durumunda, taşınmazlara yönelik emlak vergisi değerleri ile rayiç değerleri arasında oluşan farkın muhasebe kayıtlarına yansıtılması gerekirken, İdare tarafından gönderilen cevapta bu minvalde gönderilen bir yevmiye kaydı bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, İdareye ait taşınmazların cins tashihi işlemlerinin tamamlanmaması ve taşınmazların rayiç değerleri ile muhasebeleştirilmemesi nedeniyle İdarenin 2022 yılı bilançosunda 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesabı hatalı tutarlarla yer almıştır.

BULGU 2: Genel Hizmet Alanları ve Orta Mallarının İz Bedeli Üzerinden Kayıt Altına Alınmaması

İdarenin mülkiyetinde bulunan ve “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik”in Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” ile “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların emlak vergi değerleri üzerinden kayıtlarda yer aldığı görülmüştür.

Yönetmelik’in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesine göre; kamu idareleri, mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilen ve elden çıkarılan taşınmazlarını, miktar ve değer olarak takip etmek amacıyla kayıt altına alacaklardır. Taşınmazların hangi değerler üzerinden kayıt altına alınacağı ise yine 5’inci maddede açıklanmış olup orta malları ile genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır.

“İz bedeli” ile ilgili tanımlamalar 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde yer almaktadır. Buna göre; iz bedeli, gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi

kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan en düşük tutardır.

Yapılan incelemede; orta malları ile genel hizmet alanları başlığı altında yer alan bazı taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekirken emlak vergi değerleri üzerinden kayıt altına alındığı, 252.01.01.04.11 no.lu Binalar Hesabında ibadet yerleri için toplam 29.354.517,65 TL ve 251.01.20.06 no.lu Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında ise pazar yerleri için toplam 972.321,60 TL fazla kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gereken taşınmazlara yönelik düzeltme çalışmalarının tamamlandığı ifade edilmiş olsa da, konuya ilişkin kanıtlayıcı herhangi bir belge tarafımıza gönderilmemiştir. Zira, emlak vergisi değerleri üzerinden kayıtlara alınan ibadet yerleri ile pazar yerleri için iz bedeli üzerinden yapılacak düzeltme kaydı sonrası ortaya çıkan farkın muhasebe kayıtlarına yansıtılması gerekirken İdare tarafından gönderilen cevapta bu minvalde gönderilen bir yevmiye kaydı bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, yukarıda bahsi geçen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınmaması nedeniyle İdarenin 2022 yılı bilançosunda 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252-Binalar Hesabı fazla tutarla yer almıştır.

BULGU 3: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında Kayıtlı Duran Varlıklardan Bazıları İçin Amortisman Ayrılmaması

İdare bilançosunda 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesabında kayıtlı tutarlar bulunmasına rağmen bu varlıklardan bazıları için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğini açıklayan 202'nci maddesinde; bu hesabın, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı; mezkur hesabın işleyişini düzenleyen 203'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

47 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payına tabi duran varlıklar" başlıklı 3'üncü maddesine göre de, Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında yer alan varlıklar amortismanına tabidir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında 251.xx.02.00 kodu ile kayıtlı “Enerji Nakil Hatları” ile 252-Binalar Hesabında 252.xx.xx.03.99 kodu ile kayıtlı “Diğer” için herhangi bir amortisman kaydı yapılmadığı tespit edilmiştir. İdare bilançosunun aktifinde yer alan yerüstü ve yeraltı düzenleri ile binalara amortisman ayrılmaması bu varlıkların gerçek değerleriyle mali tablolara yansımamasına neden olmaktadır.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, 2023 yılı sonunda bu hesap kodlarında envanter çalışmasına göre gerekli amortismanların ayrılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdarenin envanterinde bulunan ve yukarıda bahsedilen yeraltı ve yerüstü düzenleri ile binalar için, Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nde yer alan süre ve oranlarda amortisman ayrılmaması ve birikmiş amortismanlar hesabına kaydedilmemesi nedeniyle İdarenin 2022 yılı mali tablolarında, 630-Giderler Hesabı ile 25-Maddi Duran Varlıklar hesap grubu hatalı tutarlarla yer almıştır.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Hatalı Ayrılması

İdare tarafından, muhasebenin temel kavramlarından olan ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramı gereği sürekli işçiler ile Belediye şirketinden temin edilen işçilere ilişkin olarak ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının hatalı ayrıldığı görülmüştür.

Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik’in “Ödeme usulü” başlıklı 8’inci maddesinde, 4734 sayılı Kanun’un 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin bu Yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen sürelerle ilişkin kıdem tazminatlarının, ilgili kamu kurum veya kuruluşunca mülga 1475 sayılı Kanun’un yürürlükte olan 14’üncü maddesi kapsamında ödeneceği ifade edilmiştir.

Diğer yandan, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Temel kavramlar” başlıklı 5’inci maddesinde, dönemsellik kavramı; *“kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır.”* şeklinde, ihtiyatlılık kavramı ise; *“muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelik’te belirtilen durumlarda karşılık ayrılır.”* şeklinde tanımlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 330’uncu maddesinde, mevzuat hükümlerine göre

ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının bu hesaba kaydedileceği; “Hesabın işleyişi” başlıklı 331’inci maddesinde ise, hesaplanan kıdem tazminatı karşılıklarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının ise 472-Kıdem Tazminatı Hesabına borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik’in 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 281’inci maddesinde de, bu hesabın mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; 2023 yılında emekli olacak personelin toplam kıdem tazminatının 1.113.487,14 TL olarak hesaplandığı; ancak yılsonu bilançosunda 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının 347.924,39 TL olarak yer aldığı, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının 4.407.959,40 TL olarak görüldüğü; 2022 yılsonu itibari ile kadrolu ve Belediye şirket işçilerinin toplam kıdem tazminatı karşılıklarının 34.671.128,01 TL ve toplam kıdem tazminatı tutarının 2022 yılına isabet eden kısmının ise 4.649.098,95 TL olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, söz konusu hatalı işlemin düzeltildiği ifade edilmiş ve düzeltme işlemine ilişkin muhasebe işlem fişi gönderilmiştir. Ancak, söz konusu muhasebe işlemlerinin yılında yapılmaması nedeniyle İdarenin 2022 yılı bilançosunda 472-Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabı 29.149.681,47 TL eksik tutarla, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı 765.562,75 TL eksik tutarla ve 630-Giderler Hesabı ise 4.649.098,95 TL eksik tutarla yer almıştır.

Sonuç olarak, Belediye sürekli işçileri ile Belediye şirketinden temin edilen işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve bu karşılıkların mevzuatında belirtildiği şekilde muhasebe kayıtlarına alınması uygun olacaktır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Geçmiş dönemlerde, İdare tarafından satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınan mal veya hizmetler için ödenen katma değer vergilerinin indirimine konu edilmek üzere 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında muhasebeleştirilmesi nedeniyle 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabında gerçeğe uygun olmayan tutarların yer aldığı görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasının 3/g bendinde; belediyelerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğinin düzenlendiği 153'üncü maddesinde ise; mahalli idarelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmete ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacakları, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin ise indirim konusu yapılmayacağı ve bu tutarların ilgili gider veya varlık hesabının maliyet bedeline ilave edileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmelik'in 190-Devreden Katma Değer Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 152'nci maddesinde; ay sonlarında, Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı ile İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının borç bakiyeleri toplamının, Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının alacak bakiyesinden fazla olduğu durumda sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarının bu hesaba borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Mezkûr yasal düzenlemelerden anlaşılacağı üzere, İdarenin sadece, satış işlemlerinden katma değer vergisi tahsilatı yaptığı mal ve hizmetin üretiminde, üretim girdisi olarak kullanılan mal ve hizmet alımları nedeniyle satıcılara ödenen veya borçlanılan giderin KDV'sinin indirim konusu yapılması, bunların dışındaki mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV'nin ise indirim konusu yapılmaksızın doğrudan malın veya hizmetin maliyetine eklenmesi ve gider veya ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir.

Çatalca Belediyesi kurumsal olarak KDV mükellefi olmadığı gibi, KDV tahsilatına konu olan mal ve hizmet satışı da sınırlıdır. Bu nedenle katma değer vergisi mükellefi olmayan

İdarenin, indirim hakkı doğurmayan KDV tutarlarını 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında değil bir maliyet unsuru olarak gider veya ilgili varlık hesaplarında takip etmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; geçmiş dönemlerde yapılmış olan hatalı indirimler nedeniyle 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının kullanıldığı ve dönem sonlarında muhasebe kuralı gereği bu hesabın bakiyesinin 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına devredildiği, 31.12.2022 tarihi itibarıyla 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabında geçmiş dönemlerden devrederek gelen 287.044,69 TL hatalı kaydın yer aldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hatalı işlemler nedeniyle, İdarenin 2022 yılı bilançosunda KDV'den indirimi söz konusu olmayan 287.044,69 TL tutarında bir kaydın gelecek dönemlerde KDV'den indirilebilecek bir tutar olarak gözükmesine neden olunmuştur.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından bulgu konusu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınan mal veya hizmetler için ödenen katma değer vergilerinin indirimine konu edilmemesi gerekmektedir.

BULGU 2: Cari ve Gelecek Dönem Maddi Duran Varlık Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Gelirlerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

İdarenin tahsil edeceği cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin İdare mali tablolarında yer almadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "993-Maddi duran varlıkların kira ve irtifak hakkı gelirleri hesabı" başlıklı 306/U maddesinde; bu hesabın, kamu idarelerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlere ilişkin olarak sözleşmelerinde yer alan kira ve irtifak hakkı gelirlerinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yönetmelik'teki bu düzenlemeye paralel olarak adı geçen hesap, Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında da düzenlenmiştir.

Ayrıca, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel muhasebe kavramları ve ilkeleri ile genel yönetim muhasebe standartları, kuralları ve uygulanması" başlıklı 42'nci maddesinde; kurumların muhasebe işlemlerinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını

oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir. Böylece, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan nazım hesaplara ilişkin ilkelerin mahalli idarelerin muhasebe işlemleri için de uygulanacağı vurgulanmıştır.

Mezkûr mevzuat hükümlerine göre; belediyelerin kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, kiraya verilen taşınmazların kira tahakkuklarının cari yıl dışında yapılmadığından dolayı ilgili hesapların kullanılmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdarenin taşınmaz kira gelirlerine ilişkin tahakkuk sisteminin tahsil edilecek kira gelirlerini bütünüyle izlemeye elverişli bir hale getirilmesi ve bu gelirlerin 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: İdarece İhale Edilen Bazı Yapım İşlerinde Teknik Personel Bildirimine Ait Belgelerin Kontrolünün Yapılmaması ve Cezai Şartların Uygulanmaması

İdarece ihale edilen bazı yapım işlerinde, işin yürütülmesi esnasında görev alacak olan ve sözleşme ile belirlenen teknik personellere ilişkin İdareye sunulması gereken diploma, noter onaylı taahhüname ile meslek odası kayıt belgesinin yüklenici tarafından zamanında sunulmadığı ve sözleşmelerde buna ilişkin yaptırım düzenlenmesine rağmen cezai hükümlerin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

İdare ile ayrıntısı aşağıdaki tabloda yer alan yapım işlerinin yüklenicileri arasında imzalanan yapım işlerine ait sözleşmelerin 23'üncü maddesinde; yüklenicinin iş programına göre işin başında bulundurmak zorunda olduğu teknik personeli, bu personelin İdareye bildirilmesi ve iş yerinde bulundurulmasıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel

Şartnamesi'nde yer alan hükümlerin uygulanacağı ifade edilmiş ve bu hususlara uyulmaması durumunda yüklenicinin hak edişlerinden kesilecek ceza tutarları belirlenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar" başlıklı 19'uncu maddesinin altıncı fıkrasında;

"Yüklenici, sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on gün içerisinde İdareye sunmak zorundadır... Teknik personele ait bilgi ve belgelerden herhangi birinin idareye süresinde sunulmaması halinde, söz konusu personelin iş başında bulundurulmadığı kabul edilerek, verilen sürenin bitiminden sonra başlamak üzere usulüne uygun olarak bildirilmeyen her bir teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezalar uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Bahsi geçen hükümden de anlaşılacağı üzere; taraflar arasında akdedilen sözleşmede iş yerinde bulundurulması talep edilen teknik personel olması durumunda, yüklenicinin bu teknik personel veya personellere ilişkin diploma, meslek odası kayıt belgesi ve noterden alınan taahhütnameyi içeren belgeleri süresi içinde idareye sunması gerekmektedir. Bu belgelerden herhangi birinin zamanında idareye sunulmaması halinde, teknik personelin iş başında bulundurulmadığı varsayılarak sözleşmedeki cezai hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

İdare tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işlerinde; yüklenici tarafından İdareye sunulması gereken teknik personele ilişkin bazı belgelerin sunulmadığı ve İdarece sözleşmede belirtilen ceza hükümlerinin uygulanmadığı görülmüştür.

Tablo 8: Teknik Personel Bildirimi Eksik Yapılan İhaleler

No	İhale Kayıt Numarası	Eksik Belge
1	2021/814190	Diploma ve meslek odası kayıt belgesi
2	2021/465740	Noter onaylı taahhütname
3	2022/1052299	Meslek odası kayıt belgesi ve noter onaylı taahhütname
4	2022/1018354	Diploma, meslek odası kayıt belgesi ve noter onaylı taahhütname
5	2022/1011904	Meslek odası kayıt belgesi ve noter onaylı taahhütname
6	2022/664801	Meslek odası kayıt belgesi
7	2022/123146	Meslek odası kayıt belgesi ve noter onaylı taahhütname
8	2022/11871	Diploma ve meslek odası kayıt belgesi

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, 2023 yılı itibarıyla, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar" başlıklı 19'uncu maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen şartlara dikkat edilmeye başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yapım işlerine ilişkin sözleşmelerde, iş yerinde bulundurulmasına karar verilen teknik personel olması durumunda, bu personellere ilişkin sunulan belgelerin kontrolünün sağlanması, eksik bildirimde bulunan yüklenicilere ise sözleşmede belirtilen cezai hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 4: Bazı Binalarda Emlak Vergisinin Hesabında Kalorifer ve Klima Farklarının Vergi Değerine İlave Edilmemesi

Belediye sınırları içinde olup kalorifer veya klima tesisatı bulunan bazı binaların emlak vergisine esas vergi değerleri hesaplanırken kalorifer veya klima tesisatı farklarının hesaplamaya dâhil edilmediği ve emlak vergisinin eksik tahakkuk ettirildiği görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesine göre, Türkiye sınırları içerisinde yer alan binalar bu Kanun hükümlerine göre bina vergisine tabidir. Bina ise Kanun'da, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatlar olarak ifade edilmiştir.

Mezkûr Kanun'un "Matrah" başlıklı 7'nci maddesinde, bina vergisinin matrahının, binanın bu Kanun hükümlerine göre tespit olunan vergi değeri olduğu belirtilmiştir.

Vergi değeri ise anılan Kanun'un 29'uncu maddesinde;

"...

b) Binalar için, Maliye ve Bayındırlık ve İskan bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilân edilecek bina metrekare normal inşaat maliyetleri ile (a) bendinde belirtilen esaslara göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri esas alınarak 31 inci madde uyarınca hazırlanmış bulunan yönetmelik hükümlerinden yararlanılmak suretiyle,

hesaplanan bedeldir..." şeklinde tanımlanmıştır.

Kanun'un 29'uncu maddesinde bahsedilen ve 31'inci madde uyarınca hazırlanan Yönetmelik'te; binaların vergi değerlerinin takdirinde şehir ve köylerin tabii, iktisadi ve bölgesel şartlarına göre nazara alınacak piyasa bedeli, maliyet bedeli, kira veya yıllık istihsal

değeri gibi normlar ile uyulacak usul ve esaslar belirtilmektedir.

Söz konusu maddede bahsedilen Yönetmelik ibaresi 02.07.2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nın 59'uncu maddesiyle Kanun'a işlenmiş olup eski hali "tüzük" şeklindedir. Bu kapsamda Bakanlar Kurulunca Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük 15.03.1972 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük'ün "İnşaat maliyet bedelinin hesaplanması" başlıklı 20'nci maddesinde, hesaplanan metrekare normal inşaat maliyet bedeline, ilan olunan bedelde nazara alınmamış ise, kalorifer veya klima tesisatı için % 8, asansör tesisatı için ayrıca %6 oranında ilave yapılacağı belirtilmiştir.

Ek olarak 49 Seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "Binalarda vergi değerinin hesabı" başlıklı 3.1.2. bölümünde; "...bina vergi değerinin hesaplanmasında aşağıdaki yol izlenecektir.

- Binanın dıştan dışa yüzölçümü ile bina metrekare normal inşaat maliyet bedellerini gösteren cetvelde yer alan ortalama rakam çarpılacaktır.

- Bu çarpım sonucu ortaya çıkacak rakama, varsa asansör, kalorifer veya klima tesisatı farkı ilave edilecektir. Bu ilave söz konusu rakamın asansör için %6'sı, kalorifer veya klima için de %8'i oranında olacaktır.

..." denilerek binada asansör, kalorifer ya da klima tesisatı bulunması durumunda binanın vergi değerine belirtilen oranlarda asansör ya da kalorifer farkı ilave edileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan söz konusu Tüzük'ün "Takdire esas" başlıklı 7'nci maddesinde binaların vergi değerinin; kullanılış tarzı, inşaatın nevi ve sınıfına göre takdir olunacağı ifade edilmiş olup "Binaların inşaat sınıflarına göre ayrımı" başlıklı 10'uncu maddesinde ise, bina sınıfları;

"Binalar, aşağıdaki sınıflara ayrılır:

1 - Lüks inşaat,

2 - Birinci sınıf inşaat,

3 - İkinci sınıf inşaat,

4 - Üçüncü sınıf inşaat,

5 - Basit inşaat,

Bu sınıflama, binanın yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi, kalitesi ve benzeri hususlar nazara alınarak yapılır. İnşaat sınıflarının tayinine esas alınacak nitelikler Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunur.” şeklinde sayılmıştır.

Bahse konu 10’uncu maddenin son fıkrasındaki hükme istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 15.12.1982 tarihli ve 17889 sayılı Resmi Gazete’de “Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel” yayımlanmıştır. Cetvelde binaların yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi ve kalitesi gibi özelliklere yer verilmiş, binalar Tüzük’e uygun olarak beş sınıfa ayrılmış ve her sınıf için de on adet kıstas belirlenmiştir.

Söz konusu cetvele göre lüks inşaat, birinci sınıf inşaat ve ikinci sınıf inşaat sınıfı kapsamına alınacak binaların değerlendirilmesinde ısıtma durumları “klimalı veya kaloriferli” olarak belirtilmiştir. Bir başka deyişle bu cetvele göre kaloriferli binaların lüks inşaat, birinci sınıf inşaat ve ikinci sınıf inşaat sınıflarından uygun olanına dâhil edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; emlak vergisine tabi binalardan lüks inşaat, birinci sınıf inşaat ve ikinci sınıf inşaat sınıfına giren 75.372 binadan 55.434 adet binada klima ve kalorifer farkının bina inşaat maliyetine ilave edilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından gerekli güncellemelerin yapılması için çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından bulguda belirtilen durumdaki binaların tespit edilerek yapılacak tespit sonucunda vergi matrahının güncellenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Yapı Ruhsatı Olmayan Bazı Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde yer alan ve yapı ruhsatı alınmadan kullanılan bazı binalara emlak vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun “Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar” başlıklı 32’nci maddesinde; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığının ilgili idarece tespiti, fenni mesulce tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumunun tespit edilerek, yapının mühürleneceği ve inşaatın derhal durdurulacağı, ruhsata aykırı veya ruhsatsız

yapılan binanın, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılacağı ve masrafın yapı sahibinden tahsil edileceği belirtilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde; Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenlerin ödemesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yapı ruhsatı alınmadan kullanılan binalarda tapu kayıtlarında bina maliki gözükmese bile, binaya malik gibi tasarruf edenlerin mükellef olarak emlak vergisi ödemesi gerekmektedir. Şöyle ki; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesinde, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olacağı belirtilmiştir.

Söz konusu yasal düzenlemelerden; yapı ruhsatı alınmadan kullanılan binaların da emlak vergisine tabi olduğu ve bu binalara malik gibi tasarruf edenlerin emlak vergisini ödemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; 2022 yılında İdare sınırları içerisinde 346 adet yapı ruhsatı alınmadan kullanılan yapı tespit edildiği, bu yapılardan 262 adedine ise emlak vergisi tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, bulguda belirtilen 262 yapıdan 32 adedinin emlak vergisi tahakkuk işlemlerinin yapıldığı, diğerleri ile alakalı çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri uyarınca, yapı ruhsatı alınmadan kullanılan binalara ilişkin emlak vergisi tarh ve tahakkuk işlemlerinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet yürüten işletmelerin olduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu belirtilmiştir.

Diğer yandan, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işletmelerin

---

ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir.

Ayrıca, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesine göre bu Kanun hükümlerinden muaf tutulan iş yerleri aşağıdaki gibidir:

a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268-275 inci maddeleri kapsamına giren 1 inci sınıf gayrisihhi müesseseler,

b) Nerede açılırsa açılışın, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışılan işlerle oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, taşocakları, akaryakıt istasyonları ve benzeri yerler,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına giren turizm işletmeleri,

d) (Mülga: 24/11/2004 – 5259/8 md.)

e) 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıf gıda maddesi üreten gayri sıhhi müesseseler,

f) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca açılan avukatlık büroları,

g) 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca meslek mensuplarınca açılan bürolar,

h) 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre kurulan noterlik daireleri,

ı) (27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolar,

i) 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna göre açılan muayenehane ve müşterek muayenehaneler.

3572 sayılı Kanun'daki muafiyet düzenlemesi ile avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren iş yerleri, tabipler, noterler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur. İlgili kanunlarında da, bu iş yerlerinin faaliyet sahalarına göre bakanlıklar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından faaliyetleri ile ilgili izin alacakları ve bu izin belgelerinin de işyeri açma ve çalışma ruhsatı niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

Çatalca Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğünden temin edilen çevre ve temizlik

vergi mükellefleri arasından işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerleri, ruhsat verme yetkisi ilçe belediyesinde olmayan iş yerleri ve encümen tarafından faaliyetten men edilen iş yerleri çıkarılarak yapılan çalışma sonucunda, 3158 iş yerinden 537'si için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmediği, buna bağlı olarak İdarenin iş yeri açma izni harcı geliri kaybına uğradığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdarenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olanları da dikkate alarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibini sağlaması, buna bağlı olarak işyeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: İdareden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İş Yerlerine İlan ve Reklam Vergisi Mükellefiyetinin Kurulmaması

İşyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerlerinden bazılarına ilan ve reklam vergisi mükellefiyeti kurulmadığı, dolayısıyla söz konusu iş yerlerinden bu verginin tahsil edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 13'üncü maddesinde, ilan ve reklam vergisinin mükellefi ve sorumlusu düzenlenmiş olup yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerin mükellef, ilan ve reklam işlerini mutat meslek olarak ifa edenlerin ise vergi sorumlusu oldukları ifade edilmiştir.

Kanun'un 16'ncı maddesi ise, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde, ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından; ilan ve reklam işinin bu işi mutat meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde, ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, bu verginin tarh ve tahakkuk ettirileceği düzenlenmiştir.

Diğer yandan 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde

Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesinde avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, tabipler, noterler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur.

Yapılan incelemede; Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren 3572 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi kapsamında yer alan ve ilan ve reklam vergisi tahsil yetkisinin ilçe belediyesinde olduğu, örnek olarak seçilen 88 iş yerinden 46 iş yeri için ilan ve reklam vergisi mükellefiyeti kurulmadığı; bu nedenle, belirtilen iş yerlerinden söz konusu verginin tahsil edilemediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, ilan ve reklam vergisi mükellefiyet kayıtları ile ilgili yerinde incelemelerin yapıldığı, mükellefiyeti olmayan iş yerlerine tahakkuk yapılması işlemlerinin başlatıldığı ve sürecin devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin öz gelirlerinden olan söz konusu verginin tahakkuk ve tahsilat oranının yükseltilmesi ve vergi bilincinin oluşturulması adına gerekli çalışmaların yapılarak tarh ve tahakkukların mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Ulusal Bayram Günlerinde Çalışacak İşletmelere İlişkin Ruhsat Verme İşlemlerinin Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde 2022 yılı ulusal bayram günlerinde faaliyet gösteren iş yerleri için tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının tahsiline ilişkin çalışma yapılmadığı görülmüştür.

7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 01.07.2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun'un 1'inci maddesiyle 02.01.1924 tarihli ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmış, bunun yanında aynı Kanun'un 12'nci maddesiyle de, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 58'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hafta tatili ve ulusal" ibaresi "Ulusal" şeklinde değiştirilmiştir. Madde metni değişiklik yapılmadan önce "*Hafta tatili ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı iş yerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.*" şeklinde iken bahse konu değişiklikle birlikte hafta tatili ibaresi metinden çıkarılmış ve "*Ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı iş yerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.*"

şeklinde düzenlenmiştir.

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'un 1'inci maddesine göre, 29 Ekim günü, Ulusal Bayramdır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00'ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Söz konusu yasal düzenlemelere göre iş yerlerince hafta tatili ve genel tatil günlerinde çalışılması durumunda Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabi olunmayacak, ulusal bayram günlerinde faaliyet gösterildiğinde ise söz konusu harca tabi olmaya devam edilecektir.

Yapılan incelemede, Belediye sınırları içerisinde ulusal bayram olan Cumhuriyet Bayramında çalışan iş yerleri için tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının takip ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, ulusal bayram günlerinde çalışacak işletmelere ilişkin ruhsat verme işlemleriyle ilgili takip ve yasal sürecin devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının mükellefi olan Cumhuriyet Bayramında çalışan iş yerlerinin tespitinin yapılarak bu harcın takip ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 9: Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması

İdare tarafından tahsil edilen bina inşaat harcının, mevzuata uygun hesaplanmadığı görülmüştür.

2464 Sayılı Kanun'un bina inşaat harcının konusunu ve vergiyi doğuran olayı belirleyen Ek 1'inci maddesinde;

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir...”

Harç'ın matrahının belirlendiği Kanun'un Ek 4'üncü maddesinde ise; *“Bina İnşaat Harcının matrahı, her bir konut veya iş yeri biriminin ayrı ayrı inşaat sahasının yüzölçümleridir. Konut inşaatlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile*

---

kömürlükler hariç tutulur, özel garaj ve özel depo gibi müştemilat dâhil edilir. İşyeri inşaatlarında, inşaat alanına müştemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümü dâhildir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda verilen mevzuat hükümlerinden; konut ve iş yeri inşaatlarının harca tabi olduğu, iş yeri inşaatlarında harcın matrahına müştemilat ve ortak yerlerden gelen hisselerin tümünün dâhil edileceği, konut inşaatlarında ise ortak yerlerden gelen hisselerden yalnızca konut sahibinin kullanımına özgülenmiş olan özel garaj, özel depo gibi alanların harcın matrahına dâhil edileceği, diğer ortak kullanım alanlarının dâhil edilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; konut alanlarında inşaat alanının tespitinde, sığınak, merdiven sahanlığı, müşterek garaj, depo, kalorifer ve kapıcı dairesi gibi ortak yerlerden gelen paylar ile kömürlüklerin hariç tutulmadığı, konut ve iş yeri birlikte olan binalarda konut istisnalarının göz ardı edilerek hesaplama yapıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, bina inşaat harçlarının hesaplanmasında ilgili mevzuat hükümlerinin dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin bina inşaat harcının matrahının tespit edilmesine yönelik hesaplama işlemlerini mevzuatına uygun olarak gerçekleştirmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Eksik Gönderilmesi

Belediye tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde ek tahakkuk yapılarak mükelleflerden tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına eksik aktarıldığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun “Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı” başlıklı 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

2863 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında; taşınmaz kültür

varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği ve tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği; onuncu fıkrasında ise belediye başkanlarının, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlü oldukları ve ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yukarıda il özel idarelerine atfedilmiş görevlerin il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca yerine getirileceğine ilişkin “Çeşitli Hükümler” başlıklı 3’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 12’nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütölen görevler, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütölür (...)” hükmünün bir gereği olarak bu paylar büyükşehir olmuş illerde ilçe belediyeleri tarafından ilgili Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına (YİKOB) aktarılacaktır.

Diğer yandan, 2863 sayılı Kanun’a dayanılarak çıkarılan 22.08.2015 tarih ve 29453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik’in 5’inci maddesinde, katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, 6’ncı maddesinde de belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde yatırılmamasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olduğu; süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya başka amaçlarla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, belediye tarafından 1319 sayılı

Emlak Vergisi Kanunu uyarınca emlak vergisinin %10'u nispetinde mükellefler adına tahakkuk ettirilen katkı payının, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına beyan edilmesi ve aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; yıl sonu itibarıyla tahsil edilen ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına gönderilmesi gereken katkı payı tutarının 2.368.504,96 TL olduğu, bu tutarın 98.837,12 TL'lik kısmının gönderildiği, kalan 2.269.667,84 TL için ise ilgili idareye herhangi bir tutar gönderilmediği, 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında bekletildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, söz konusu paylar için 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında yapılandırma başvurusunda bulunduğu ve buna istinaden ödemelerin gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammına maruz kalmaması ve sorumlular hakkında yasal işlemler uygulanmaması için katkı paylarının ilgili idareye mevzuatında belirtilen sürede tam olarak gönderilmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Hayvan Bakımevlerinin Kurulmaması

Belediye tarafından hayvan bakımevlerinin kurulmadığı, sorumluluğunda olan bu göreve yönelik harcamalar için 2022 yılı bütçesinde, kesinleşmiş en son bütçe gelirlerinin binde beşi oranında kaynak ayrılmadığı görülmüştür.

14.07.2021 tarihli ve 31541 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7332 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ile Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 13'üncü maddesi ile 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na eklenen "Belediyelerin sorumluluğu" başlıklı Ek 1'inci maddesinde;

"Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar..." denilmektedir.

7332 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi ile 5199 sayılı Kanun'a eklenen geçici 4'üncü maddede de;

“Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yetmiş beş bini aşan belediyeler 31/12/2022, diğer belediyeler ise 31/12/2024 tarihine kadar ek 1 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen hayvan bakımevlerini kurmakla yükümlüdür.

Belediyeler bu madde yürürlüğe girdikten sonra üç yıl süreyle birinci fıkra gereğince hayvan bakımevleri kurmak ve rehabilitasyon işlemlerini gerçekleştirmek için kesinleşmiş en son bütçe gelirlerinin binde beşi oranında kaynak ayırır. Bu oran büyükşehir belediyelerinde binde üç olarak uygulanır. Bu fıkra uyarınca ayrılan ödenekler başka bir amaç için kullanılamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümlerden; Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyelerin, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurmakla yükümlü oldukları ve Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yetmiş beş bini aşan belediyeler için bu işlemlerin 31.12.2022 tarihine kadar yerine getirilmesi gerektiği, 14.07.2021 tarihinden sonra belediyelerin hayvan bakımevlerinin kurulması ve rehabilitasyon işlemlerinin gerçekleştirilmesi için üç yıl süreyle kesinleşmiş en son bütçe gelirlerinin binde beşi oranında kaynak ayıracakları ve ayrılan bu kaynakların başka bir amaç için kullanılamayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, İdarenin 31.12.2022 tarihine kadar kurması gereken hayvan bakımevlerini kurmadığı ve 2022 yılı bütçesinde 5199 sayılı Kanun’un geçici 4’üncü maddesi ile öngörülen kaynağı ayırmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, Çatalca ilçesi Akalan mevkiinde bulunan alanın sokak hayvanları için bakımevi kurulabilecek potansiyel saha olarak belirlendiği ve alanın bu amaçla kullanılabilmesi için ilgili kuruma resmi yazı ile başvurulduğu, ancak alanın henüz netlik kazanmadığı için taleplerinin değerlendirilemediği, sokak hayvanları bakımevi için uygun görülen alan kesin olarak belirlendikten sonra mevzuatın öngördüğü şekilde bakımevi ve rehabilitasyon merkezi çalışmalarının devam edeceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, sokak hayvanlarının bakımı, rehabilitasyonu ve ıslahı için belediyelerin yerine getirmekle sorumlu tutulduğu hususlarda, 5199 sayılı Kanun hükümlerine uygun tedbirlerin uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.

BULGU 12: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2022 yılında 756 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı

yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyede görev alan kadrolu 66 işçinin toplam 6610 gün kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları için işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödenecektir. Bu durum idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, Belediyede görev yapan tüm personelin yıllık izinlerinin yıl içinde kullandırılması ile ilgili olarak müdürlüklerine yazı yazıldığı, bundan sonraki süreçte personelin yıllık izinlerinin yıl içerisinde kullandırılmasına dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Belediyede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 13: Kira Bedelini Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi ve Bunların İhale Yasaklısı Yapılması Hususunda Bildirimde Bulunulmaması

İdare tarafından tahsili yapılamayan taşınmaz kira bedelleri bulunmasına rağmen ilgili kiracılarla bağitlanan kira sözleşmelerinin feshedilmediği ve kiracıların ihalelerden yasaklanması için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bildirimde bulunulmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun;

“Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması” başlıklı 62'nci maddesinde;

“Sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve

---

hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.”

“İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama” başlıklı 84’üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarında;

“Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete’de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.”

...

“İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.”

Hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükümleri gereğince; taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen kiracıların sözleşmelerinin feshedilip, teminatlarının gelir kaydedilmesi ve bu kiracıların ihalelere katılmaktan geçici yasaklaması için ilgili bakanlığa bildirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; kira ödeme yükümlülüklerini sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen kiracıların sözleşmelerinin feshedilmediği ve ihale yasaklı yapılmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, kira bedelini sözleşmede belirtilen sürelerde ödemeyen kiracıların sözleşmelerinin feshedilmesi ve ihalelere katılmaktan yasaklanması hususuyla ilgili çalışmalara başlanıldığı ancak dönem itibarıyla 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümlerine göre başvuru işlemleri devam ettiğinden herhangi bir fesih veya yasaklama işleminin yapılmadığı, başvurular tamamlandıktan sonra işlemlere devam edileceği ifade edilse

de anılan Kanun bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümleri içermektedir. Dolayısıyla 2886 sayılı Kanun'da geçen fesih ve yasaklamaya ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmemektedir.

Sonuç olarak, İdarenin yükümlülüklerini yerine getirmeyen kiracılarının sözleşmelerini feshederek teminatlarını gelir kaydetmesi ve bu kiracıların ihalelere katılmaktan geçici yasaklaması için ilgili bakanlık olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesinin Dışında Başka Konulara İlişkin Düzenlemelerin Yer Alması

İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, disiplin cezası alınması durumunda sosyal denge tazminatının ödenmemesi konusunda düzenlemeler yapıldığı tespit edilmiştir.

Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan *"Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır."* hükmü uyarınca kamu görevlilerinin mali haklarına ilişkin düzenlemeler Toplu Sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, ancak kanunla yapılabilir. Başka bir deyişle; Toplu Sözleşme'de düzenlenmeyen bir hususta, ancak Kanun'da belirtilen düzenlemeler yasal dayanak teşkil edecektir. Bu bağlamda, 4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan Toplu Sözleşme'nin "Genel Hükümler" başlıklı birinci kısmının 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında da *"Bu Kararda düzenlenmeyen mali ve sosyal haklar hakkında ilgili mevzuat hükümlerinin uygulamasına devam olunur."* denilmektedir. Dolayısıyla sosyal denge sözleşmelerinde Toplu Sözleşme hükümlerinde yer almayan bir mali hakkın kamu görevlilerine ödenebilmesi için ancak 4688 sayılı Kanun hükümlerinde cevaz verilmiş olması gerekmektedir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından

yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesinde ise; sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararı'nın (6. Dönem Toplu Sözleşme) Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasında ise;

"Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanununun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120'sidir. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla çeşitli adlar altında yapılan ödemeler dahil ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeden de görüleceği üzere, sosyal denge sözleşmesinde sadece; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. Sosyal denge sözleşmelerine, sözleşmenin adı farklı dahi olsa, farklı ödemelere ve hususlara ilişkin hükümler konulması mevzuatına açıkça aykırı olacaktır.

İdarenin sosyal denge tazminatı ödemelerinin incelenmesi neticesinde; İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesi gereği disiplin cezası alan personelden sosyal denge tazminatı ödemelerinin belirli sürelerle ödenmeyeceğine ilişkin mevzuatına aykırı hususların yer aldığı

tespit edilmiştir. Şöyle ki:

Belediye ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen ve 01.01.2022-31.12.2023 döneminde geçerli olan sosyal denge sözleşmesinin;

“Sözleşmeden Yararlanamayacak Olanlar” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“ ...

657 sayılı D.M.K 125. Md. gereği uyarı cezası alanlar, (6 ay süresince ½ oranında ödenir)

657 sayılı D.M.K 125. Md. gereği kınama cezası alanlar, (6 ay süresince)

657 sayılı D.M.K 125. Md. gereği aylıktan kesme cezası alanlar, (9 ay süresince)

657 sayılı D.M.K 125. Md. kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlar, (1 yıl süresince)

...

sosyal denge tazminatı ödemesinden yararlandırılmazlar.

Amirlerince katılması uygun görülen hizmet içi eğitim, seminer, toplantı v.b. organizasyonlara, belgelendirilebilir veya amirince uygun görülebilir bir mazereti olmaksızın katılmayan çalışanlar takip eden 1 ay süresince,

Bir takvim yılı boyunca üç defa disiplin cezası alan çalışanlar, son ceza tarihinden itibaren 1 yıl boyunca,” hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu sosyal denge sözleşmesinde yer alan ve sosyal denge tazminatı ödenmesini belli sürelerle durduran disiplin cezaları, zaten 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda müeyyideye tabi tutulan bazı eylemlerin karşılığı olarak düzenlenmiştir. Disiplin cezalarının memur açısından sonuçlarının neler olacağı da yine 657 sayılı Kanun’un farklı maddelerinde sayılmıştır. Bu nedenle, Kanun’da sayılan disiplin suçlarının sosyal denge sözleşmesine de yansıtılarak memur açısından ilave yaptırımlara yol açılması, mevzuatımızın öngörmediği bir cezalandırmayı içermektedir. Kaldı ki, 657 sayılı Kanun’un 18’inci maddesinde; “*Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları elinden alınamaz.*” hükmü yer almaktadır.

Bu durumda; mevzuatında yer almayan hususların sosyal denge sözleşmesinde düzenlenmesi mümkün olmayıp disiplin cezalarına bağlı olarak sosyal denge tazminatı ödemelerinin belli sürelerde durdurulması da farklı denetim ve yargı süreçlerinde İdareye mali külfet oluşturabilecek niteliktedir.

Yukarıda yer verilen denetim tespitine binaen İdare tarafından, bulguda belirtilen ilgili hükümlerin sosyal denge sözleşmesinden çıkarılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, sosyal denge sözleşmelerinde, mevzuatında yer almayan hususların düzenlenmemesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu					
Bulgu Adı			Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınmazların Yapılmaması	Cins	Tashihlerinin	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında "İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Cins Tashihi Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Bazı Taşınmaz Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi" başlığı ile 1 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri ile Kira Tutarlarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi			2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Cari ve Gelecek Dönem Maddi Duran Varlık Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Gelirlerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi"

			başlığı ile 2 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması" başlığı ile 6 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Yapı Ruhsatı Olmayan Bazı Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Yapı Ruhsatı Olmayan Bazı Binalardan Emlak Vergisi Alınmaması" başlığı ile 5 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Çevre Temizlik Vergisi ve İlan Reklam Vergisi Tahakkuklarının Eksik Yapılması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "İdareden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İş

			Yerlerine İlan ve Reklam Vergisi Mükellefiyetinin Kurulmaması" başlığı ile 7 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Bina İnşaat Harcının Hatalı Hesaplanması" başlığı ile 9 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Ulusal Bayram Günlerinde Çalışacak İşletmelere İlişkin Ruhsat Verme İşlemlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Ulusal Bayram Günlerinde Çalışacak İşletmelere İlişkin Ruhsat Verme İşlemlerinin Yapılmaması" başlığı ile 8 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay

			Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Eksik Gönderilmesi" başlığı ile 10 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Kira Bedelini Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi ve Bunların İhale Yasaklısı Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Kira Bedelini Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi ve Bunların İhale Yasaklısı Yapılması Hususunda Bildirimde Bulunulmaması" başlığı ile 13 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesinin Dışında Başka Konulara İlişkin Düzenlemelerin Yer Alması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim

			Raporu'nun Diğer Bulgular kısmında "Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesinin Dışında Başka Konulara İlişkin Düzenlemelerin Yer Alması" başlığı ile 14 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
İlk Defa Muhasebe Kaydı Yapılan ve Maliyet Bedeli Belli Olmayan Bazı Taşınmazların Rayiç Değerleriyle Muhasebeleştirilmemesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında "İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Cins Tashihi Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Bazı Taşınmaz Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi" başlığı ile 1 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
Genel Hizmet Alanları ve Orta Mallarının İz Bedeli Üzerinden Kayıt Altına Alınmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2022 yılında da tespit edilmiş olup, 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün

			Dayanağı Bulgular kısmında "Genel Hizmet Alanları ve Orta Mallarının İz Bedeli Üzerinden Kayıt Altına Alınmaması" başlığı ile 2 numaralı bulgu olarak yer verilmiştir.
--	--	--	--